

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

EDİRNE BELEDİYESİ PERSONEL ANONİM ŞİRKETİ

2024 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	4
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	5
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	5
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	7
7. DENETİM BULGULARI	7
8. EKLER	15

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	2
Tablo 2: Sponsorluk Sözleşme Bilgileri	11

KISALTMALAR

AŞ	Anonim Şirket
BOBİ FRS	Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı
BKK	Bakanlar Kurulu Kararı
İŞKUR	Türkiye İş Kurumu
SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartları

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Şirketin Vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu Borçlarının Vadesinde Ödenmemesi Nedeniyle Ek Mali Külfete Katlanması
2. Şirket Tarafından Profesyonel Bir Spor Kulübü ile Mevzuat Hükümlerine Aykırı Olarak Sponsorluk Sözleşmesi İmzalanması ve Nakdi Yardımda Bulunulması
3. Şirket Tarafından İŞKUR'a Bildirim Yapılmadan Personel Alınması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Edirne Belediyesi Personel AŞ, Edirne Belediyesi tarafından 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 70'inci maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 2018 yılında kurulmuş olup 06.04.2018 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

Edirne Belediyesi Personel AŞ'nin faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yöntemiyle çalıştırılan personelin işçi statüsünde istihdam edilebilmelerini sağlamaya ve/veya bu kapsamda işçi statüsünde personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri yürütmeye ilişkin işlemleri gerçekleştirmektedir.

Edirne Belediyesi Personel AŞ kamu hukukuna ve özel hukuka tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini temel olarak Türk Ticaret Kanunu, Belediye Kanunu ve Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş bir anonim şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim kurulu, tüzel kişi ortaklığını temsilen 3 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 14.05.2024 tarihli Genel Kurul Kararı ile seçilmişlerdir.

Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2024 tarihi itibarıyla 1409'dur. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

Edirne Belediyesi Personel AŞ'nin nominal sermaye tutarı 25.000.000,00 Türk Lirası olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

Edirne Belediyesi, şirketin %100 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2024 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
Edirne Belediye Başkanlığı	25.000.000,00	100

Edirne Belediyesi Personel AŞ'nin iştiraki bulunmamaktadır.

Şirketin amacı personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yöntemiyle çalıştırılan personelin işçi statüsünde istihdam edilebilmelerini sağlamaya ve/veya bu kapsamda işçi statüsünde personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri yürütmeye ilişkin işlemleri gerçekleştirmektir. Bu nedenle şirketin ana geliri personel hakedişleridir.

Şirketin 2022, 2023 ve 2024 yılı gelir tabloları incelendiğinde, 2022 yılında 21.073.765,44 TL kar, 2023 yılında 36.875.859,85 TL zarar ve 2024 yılında 53.569.191,85 TL kar elde ettiği görülmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2024 yılı Aktif Toplamı 582.394.548,34 TL veya Net Satışlar Toplamı 878.172.868,31TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2024 yılında maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olacak işletmeleri belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. 2018/11597 sayılı BKK'da (ve söz konusu Karar'ın yerini alan 30.11.2022 tarih ve 2022/6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'nda) bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir. Edirne Belediyesi Personel Anonim Şirketi bu kapsamda bağımsız denetime tabidir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından alınan ve 19.09.2018 tarih 30540 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kurul Kararı'na göre bağımsız denetime tabi olup Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını (TFRS) uygulama zorunluluğu bulunmayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında BOBİ

FRS'nin uygulanmasına; ancak söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerin isteğe bağlı olarak TFRS'leri uygulayabileceğine karar verilmiştir. Bu minvalde Edirne Belediyesi Personel AŞ, bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS / TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmassından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak

işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol; bir kurumun yönetimi ve personeli tarafından hayata geçirilen ve faaliyetlerin düzenli, etik kurallarına uygun, verimli, tutumlu ve etkin biçimde yürütülmesi; Hesap verme sorumluluğunun gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesi; yürürlükteki

mevzuata uyulması; kamu kaynaklarının kayıplara karşı korunması; kurumun amaçlarını gerçekleştirmek suretiyle, kurumun misyonunun yerine getirmesi için makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanmış olan bütünleyici bir süreçtir.

Edirne Belediyesi Personel AŞ 5018 sayılı Kanun'a tabi olmadığı için bu Kanun ve ikincil mevzuatla getirilen, iç kontrol sistemi, ön mali kontrol, iç denetim, risk değerlendirme, performans ölçüm sistemi gibi iyi yönetim uygulamalarını hayata geçirme, bu sistem ve uygulamaların türevi niteliğindeki çıktıları üretme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

Edirne Belediyesi Personel AŞ 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Yönetim ve temsil" ana başlığı altında yönetim kurulunun görev dağılımını düzenleyen 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen *"Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir"* hükmü ile şirketlerde denetim komitelerinin kurulması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmiş ancak bu düzenleme ile belli bir ölçütü esas alan, bir gereklilik ya da zorunluluk öngörülmemiştir.

Aynı Kanun'un 378'inci maddesinde ise; *"Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir. (2) Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir, varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır"* denilmektedir.

Kanunun söz konusu maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, borsada işlem gören şirketlerde iç kontrol sisteminin kurulması zorunluluk iken diğer şirketlerde isteğe bağlı bırakılmıştır. Kanun'un 378'inci maddesinde belirtildiği gibi denetçinin gerekli görüp bunu yazılı olarak yönetim kuruluna bildirmesi halinde iç kontrol sisteminin kurulması diğer şirketlerde de zorunludur.

Bu açıklamalar doğrultusunda Edirne Personel AŞ'nin borsada işlem görme bakımından ve denetçi raporuna dayalı olarak da iç kontrol sistemi kurma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Bir yasal zorunlulukla ilişkilendirilmeksizin, mevzuatta ve uluslararası standartlarda yer alan kontrollere ilişkin düzenlemeler doğrultusunda iç kontrollerin değerlendirilmesi mümkündür. Şirketin iç kontrol kapsamındaki uygulamalarına bu bağlamda aşağıda yer verilmiştir.

Şirket faaliyetlerinin yürütülmesi, işlemlerin onaylanması, uygulanması ve kontrolü farklı görevliler tarafından yapılarak görevler ayrılığı ilkesine uyulmakta hata, eksiklik, yanlışlık, usulsüzlük ve riskler azaltılmaya çalışılmaktadır. Şirketin geçmiş yıl faaliyet gelirleri ile harcamalarını takip etmek, kar-zarar durumunu ortaya koyabilmek adına mevzuat gereği hazırlanması gereken finansal tablolar Mart ayında yapılan Genel Kurula sunulmuştur.

Mali nitelikteki iş ve işlemlerle ilgili risk analizleri yapılmamış, iş akış şemaları ile iç kontrol sistemleri oluşturulmamıştır. Şirketin gelir ve giderlerine ilişkin iş ve işlemlerinin düzenlendiği ve süreç akış şemalarının oluşturulduğu düzenlemeler yapılmamıştır. Bu sebeple mali nitelikteki iş ve işlemler üzerinde iç kontrol faaliyetleri sistematik bir şekilde sürdürülememektedir. Muhasebe birimince yapılan kontroller sınırlı düzeyde kaldığından Şirkette iç kontrol ortamının oldukça riskli olduğu değerlendirilmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Edirne Belediyesi Personel Anonim Şirketinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde herhangi bir bilgi yer almamaktadır.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Şirketin Vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu Borçlarının Vadesinde Ödenmemesi Nedeniyle Ek Mali Külfete Katlanılması

Şirketin, vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) borçlarını vadesinde ödemediği ve bu borçları 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun çerçevesinde yapılandırma yoluna gittiği, bu nedenle asıl borca ek olarak vade farkı ödediği ve ek mali külfete katlandığı görülmüştür.

A) Vergi Borcunun Vadesinde Ödenmemesi Nedeniyle Ek Mali Külfete Katlanılması

Şirketin, vergi borcunun vadesinde ödemediği ve bu borçların 7440 sayılı Kanun kapsamında yapılandırmasından dolayı vade farkı ödemesinde bulunduğu görülmüştür.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Kabul edilmeyen indirimler" başlıklı 11'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, kurum kazancının tespitinde bu Kanun'a göre hesaplanan kurumlar vergisi ile her türlü para cezaları, vergi cezaları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ödenen cezalar, gecikme zamları ve faizler ile Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ödenen gecikme faizlerinin indirim konusu yapılamayacağı ifade edilmiştir.

Bu şekilde ödenen vade farkı tutarları, Şirket hasılatından indirimi kabul görmeyen giderler olması nedeniyle kurum kazancına ilave edilerek vergi matrahına eklenmektedir. Dolayısıyla yapılan bir gider sonucunda bu tutarın kurum kazancından indirimi kabul edilmemesi ve kurum kazancına ilave edilmesi Şirketin vergi yükünü arttırmaktadır. Bu sebeple kanunen kabul edilmeyen giderler, Şirketin gelirlerinin azalmasına sebep olduğu gibi vergi matrahını da arttırmaktadır. Bu giderler dolaylı olarak Şirketin öz sermayesinde de azalışa neden olmaktadır.

Yapılan incelemede, Şirket tarafından 2024 yılı içerisinde vergi borcunun vadesinde ödenmemesi nedeniyle 6.436.277,30 TL anaparanın yanı sıra 2.317.059,92 TL tutarında vade farkı ödemesi yapıldığı tespit edilmiştir. Bunun yanında şirketin önceki yıllardan gelen ve ödenmeyen toplam 50.457.405,43 TL anapara ve 12.162.262,98 TL tutarındaki faizin, Belediyenin Genel Bütçe vergi gelirleri payından İller Bankası tarafından kaynakta kesilerek ilgili vergi dairesine aktarıldığı görülmüştür. Yapılan bu ödemeler, kanunen kabul edilmeyen bir gider olduğundan Şirketin vergi yükünü arttırmakta ve ek bir mali külfet oluşturmaktadır.

Söz konusu husus 2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu yapılmış ancak Şirket tarafından gereği yapılmamıştır.

Sonuç olarak, Şirket tarafından vergilerin ödenmesinde temerrüde düşülmeyecek şekilde nakit planlamasının yapılması ve gecikme zammı, faizi veya vade farkı şeklinde kanunen kabul edilmeyen gider tutarlarının ortadan kaldırılması gerekmektedir.

B) Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Borçların Vadesinde Ödenmemesi Nedeniyle Ek Mali Külfete Katlanılması

Şirketin, SGK'ya olan borçlarının vadesinde ödenmediği ve bu borçların 7440 sayılı Kanun kapsamında yapılandırmasından dolayı vade farkı ödendiği görülmüştür.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Kabul edilmeyen indirimler" başlıklı 11'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, kurum kazancının tespitinde bu Kanun'a göre hesaplanan kurumlar vergisi ile her türlü para cezaları, vergi cezaları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ödenen cezalar, gecikme zamları ve faizler ile Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ödenen gecikme faizlerinin indirim konusu yapılamayacağı ifade edilmiştir.

Şirket tarafından bu şekilde ödenen vade farkı tutarları, Şirket hasılatından indirimi kabul görmeyen giderler olması nedeniyle kurum kazancına ilave edilerek vergi matrahına eklenmektedir. Dolayısıyla yapılan bir gider sonucunda bu tutarın kurum kazancından indirimi kabul edilmemesi ve kurum kazancına ilave edilmesi Şirketin vergi yükünü arttırmaktadır. Bu sebeple kanunen kabul edilmeyen giderler, Şirketin gelirlerinin azalmasına sebep olduğu gibi vergi matrahını da arttırmaktadır. Bu giderler dolaylı olarak Şirketin öz sermayesinde de azalışa neden olmaktadır.

Yapılan incelemede, Şirket tarafından 2024 yılı içerisinde SGK'ya olan borçların vadesinde ödenmemesi nedeniyle 23.354.919,00 TL anaparanın yanı sıra 8.412.493,50 TL tutarında vade farkı ödemesi yapıldığı tespit edilmiştir. Yapılan bu ödeme kanunen kabul edilmeyen bir gider olduğundan Şirketin vergi yükünü arttırmakta ve ek bir mali külfet oluşturmaktadır.

Söz konusu husus 2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da bulgu konusu yapılmış ancak Şirket tarafından gereği yapılmamıştır.

Sonuç olarak, Şirket tarafından SGK'ya olan borçların ödenmesinde temerrüde düşülmeyecek şekilde nakit planlamasının yapılması ve gecikme zammı, faizi veya vade farkı şeklinde kanunen kabul edilmeyen gider tutarlarının ortadan kaldırılması gerekmektedir.

BULGU 2: Şirket Tarafından Profesyonel Bir Spor Kulübü ile Mevzuat Hükümlerine Aykırı Olarak Sponsorluk Sözleşmesi İmzalanması ve Nakdi Yardımda Bulunulması

Şirketin, profesyonel spor kulübü statüsüne sahip olan Edirnespor Kulübü Derneği ile mevzuata aykırı olarak sponsorluk sözleşmesi imzaladığı ve buna istinaden Derneğe nakdi yardımda bulunulduğu görülmüştür.

26.04.2022 tarih ve 31821 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Spor Kulüpleri ve Spor Federasyonları Kanunu’nun “Yardım şekilleri” başlıklı 21’inci maddesinde;

“(1) Bakanlık ve spor federasyonları; altyapı ve sporun gelişimine ilişkin konularda spor kulüplerine, spor anonim şirketlerine ve üst kuruluşlara yardımda bulunabilir.

(2) Yardımlar, aynı veya nakdî şekilde yapılabilir.

(3) Büyükşehir belediyesi, belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip oldukları şirketler, spor kulüplerinin ve spor anonim şirketlerinin profesyonel spor dallarına ve bunların profesyonel sporcularına her ne ad altında olursa olsun kaynak aktaramaz ve yardımda bulunamaz. 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7’nci maddesinin birinci fıkrasının (m) bendi bu hükmün kapsamı dışındadır.

...”

hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmünden, belediyelerin sermayesinin %50’den fazlasına sahip oldukları şirketlerin profesyonel spor kulüplerine her ne ad altında olursa olsun kaynak aktaramayacağı ve yardımda bulunamayacağı açıkça anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede, Edirne Belediyesi Personel AŞ ile profesyonel spor kulübü statüsünde olan Edirnespor Kulübü Derneği arasında detayı aşağıda yer verilen tablodan

görülebileceği üzere çeşitli tarihlerde nakdi yardım şeklinde sponsorluk sözleşmesi imzalandığı ve 2024 yılı içerisinde 5.200.000,00 TL’lik kısmının ödendiği tespit edilmiştir.

Tablo 2: Sponsorluk Sözleşme Bilgileri

Sözleşme Dönemi		Sözleşme Tutarı (TL)
Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	
2.09.2022	28.07.2023	17.000.000,00
1.08.2023	31.05.2024	20.000.000,00
TOPLAM		37.000.000,00

Diğer yandan 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu’nun “Diğer indirimler” başlıklı 10’uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, 21.05.1986 tarih ve 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun ile 17.06.1992 tarih ve 3813 sayılı Türkiye Futbol Federasyonu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamında yapılan sponsorluk harcamalarının sözü edilen kanunlar uyarınca tespit edilen profesyonel spor dalları için %50’sinin kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılabileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda bahse konu olan mevzuat hükümlerine göre şirket, profesyonel spor kulübü olan Edirnespor Kulübü Derneğine sponsorluk sözleşmesi adı altında vermiş olduğu nakdi yardımın %50’lik kısmını kurumlar vergisi matrahından indirebilecek kalan kısmını ise gider kalemi olarak matraha eklemek durumunda kalacaktır. Bu nedenle söz konusu giderin matrahtan indirilememesi nedeniyle şirketin vergi yükümlülüğünde de artış meydana gelecektir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 18’inci maddesinin ikinci fıkrasında; “*Her tacirin ticaretine ait bütün işlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekir.*” hükmü bulunmaktadır.

Belirtilen hüküm, tacirin öngörülü, konusunu bilen, hukuki ve fiili durumu kavrayabilme özelliklerine sahip olmasını gerektirmektedir. Basiretli iş adamı kavramı kısaca ticari hayatın gereklerini ve teamüllerini iyi bilmeyi ifade etmektedir.

Şirketler kâr amacı ile kurulmuş olan organizasyonlar olup, ayrı tüzel kişiliğe sahiptirler. 6102 sayılı Kanun hükümleri gereğince kurulan bir şirket, Kanun’un 16’ncı maddesine göre tacir niteliğine haiz olup 18’inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince de ticaretine ilişkin tüm faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmek zorundadır. Dolayısıyla tacirin şirket menfaatlerini her şeyin üzerinde tutma zorunluluğu bulunmaktadır.

Şirket Esas Sözleşmesinin “Amaç ve Konu” başlıklı 3’üncü maddesinde şirketin faaliyetlerine ilişkin bilgi yer almaktadır. Bu bilgiler doğrultusunda Şirketin tek faaliyet alanı, 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 126’ncı maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’ye eklenen Ek Madde 20 hükümleri çerçevesinde, Edirne Belediyesinin ihtiyacı olan işgücünün personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yöntemiyle teminini sağlamaktadır.

Söz konusu sözleşme kapsamında şirket tarafından 2023 yılı içerisinde 28.800.000,00 TL tutarında ödeme yapıldığı tespit edilip 2023 yılı Sayıştay Denetim Raporunda yer verilmiş olmasına rağmen sözleşme feshedilmemiş ve 2024 yılı içerisinde de ödeme yapılmıştır. Ancak bahse konu spor kulübü ile Edirne Belediyesi Personel AŞ arasında yeni bir sponsorluk sözleşmesi imzalanmamıştır.

Kamu İdaresi cevabında, ödenmiş olan tutarın 2023 yılı sözleşmesinden kaynaklandığını ve 2024 yılı içerisinde yeni bir sponsorluk sözleşmesi imzalanmadığını ifade etmiştir. Yani Şirketin, bulguda yapılan tespiti kısmen kabul ettiği ancak sözleşmenin, 2023 yılı Sayıştay Denetim Raporundaki tespite rağmen neden feshedilmediği kısmı için bir savunma yapmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak; Şirketin her ne ad altında olursa olsun herhangi bir profesyonel spor kulübüne kaynak aktarmasına veya yardımda bulunmasına sebep olacak bir sponsorluk veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak bir sözleşme yapmaması ve Şirket bütçesinden yapılacak her türlü harcamada da Şirket menfaatlerini düşünerek hareket etmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Şirket Tarafından İŞKUR’a Bildirim Yapılmadan Personel Alınması

Şirketin 2024 yılı içerisinde istihdam ettiği 153 personelin işe alım sürecinde, İŞKUR bildirimini yapmadığı görülmüştür.

09.08.2009 tarih ve 27314 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile iş kanunları hükümlerine göre çalıştırılmak üzere istihdam edilecek işçi alımında uyulacak usul ve esaslar belirlenmiş olup Yönetmelik’in 2’nci maddesinin ikinci fıkrasında;

“Bu Yönetmelik hükümleri; a) Birinci fıkranın (b) bendi hariç olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının, il özel idarelerinin, belediyelerin ve bunların kurdukları veya üye oldukları mahallî idare birlikleri ile bağlı kuruluşlarının Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre

kurdukları şirketler ile kooperatifler,

... için uygulanmaz. Ancak, bu kapsamdaki işçi alım ilanlarının Kuruma bildirilmesi zorunludur. Bu ilanlar Kurum internet sitesinde ve ilgili kamu kurum ve kuruluşunca uygun görülen iletişim araçları ile kamuoyuna duyurulur. Kamu kurum ve kuruluşları işçi alımının adil ve şeffaf bir şekilde yapılmasını sağlayacak diğer tedbirleri de alır.” hükmüne yer verilmiştir.

Mezkûr mevzuat düzenlemesinden, belediyelerin Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurdukları şirketlerin Yönetmelik hükümlerine tabi olmadığı ancak Yönetmelik kapsamındaki işçi alım ilanlarının, İŞKUR'a bildirilmesinin zorunlu olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, şirketlerin bünyesinde istihdam etmek istedikleri personel, unvanı ne olursa olsun 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi işçi statüsünde olacağından bu zorunluluğa uyularak alım yapılmalıdır.

Yapılan incelemede, Şirket tarafından 2024 yılı içerisinde çeşitli kadrolara yapılan alımlar için İŞKUR'a bildirim yapılmadığı tespit edilmiştir. Şirketin yapacağı işçi alımlarında İŞKUR'a bildirim yapılmaması, söz konusu işlere başvuru yapmak isteyen vatandaşların bilgi sahibi olmasını engelleyeceği gibi fırsat eşitliğini de ortadan kaldıracaktır. Belediyenin %100 oranında sermayesine sahip olduğu bir şirketin yaratacağı istihdamdan, Edirne'de yaşayan tüm vatandaşların aynı şartlarda faydalanmasını sağlamak, mahalli idare statüsünde olan Belediyenin öncelikli görevlerinden biridir.

Kamu İdaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup bundan sonraki işe alım süreçlerinin, İŞKUR aracılığıyla yapılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Şirketin personel alımına ihtiyacı olduğunda, belirtilen mevzuat doğrultusunda unvanı ne olursa olsun pozisyon ve sayılarının İŞKUR'a bildirilerek personel alımının yapılması gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER

EK 1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Şirket Tarafından Profesyonel Bir Spor Kulübü ile Mevzuat Hükümlerine Aykırı Olarak Sponsorluk Sözleşmesi İmzalanması ve Nakdi Yardımda Bulunulması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Raporunda "Diğer Bulgular" kısmında 2'nci bulgu olarak yer aldı.
Şirketin Vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu Borçlarının Vadesinde Ödenmemesi Nedeniyle Ek Mali Külfete Katlanılması	2023	Yerine Getirilmedi	2024 yılı Raporunda "Diğer Bulgular" kısmında 1'inci bulgu olarak yer almıştır.